

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІОЛОГІЯ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	D Бізнес, адміністрування та право
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	D7 Торгівля
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

Соціологія. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D7 «Торгівля» / Розробник Л. П. Хахула. Біла Церква: БНАУ, 2025.

Розробник: Хахула Л. П., канд. пед. наук, доцент.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри менеджменту
(Протокол № 12 від 23.06.2025 р.)

Завідувач кафедри менеджменту,
д-р екон. наук, професор

Ю. С. Гринчук

Гарант ОП «Підприємництво та торгівля»,
канд. екон. наук, доцент

В. М. Кепко

Схвалено групою зі змісту та якості освіти економічного факультету
(Протокол № 6 від 26.06.2025 р.)

Голова групи зі змісту та якості освіти економічного факультету
д-р екон. наук, професор

І. М. Паска

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D7 «ТОРГІВЛЯ»	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	6
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
7.1. Лекції	7
7.2. Практичні заняття	8
7.3. Самостійна робота	9
7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	11
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	12
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	13
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	14
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	15
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	15

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025-2026 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Соціологія» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 42 години (лекції – 14, практичні заняття – 28), самостійна робота студентів – 78 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівня вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право	Обов'язкова	
		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: D 7 «Торгівля»	1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – есе, програма КСД		Семестр	
Загальна кількість академічних годин – 120		1-й	1-й
		Лекції	
		14 год.	4 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5,5	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Практичні	
		28 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		78 год.	112 год.
		Підсумковий контроль: залік	

Сьогоднішня соціально-економічна та політична ситуація в Україні, у воєнний час, висуває особливі вимоги до вивчення різних аспектів життя суспільства, вимагає нового економічного мислення та господарської культури фахівців. Вони мають більш глибоко розуміти закономірності розвитку та функціонування суспільства, соціальні аспекти ринкової економіки у воєнний час, уміти правильно оцінювати ситуації у різних сферах суспільного життя, своє місце і роль у суспільному процесі та соціальних відносинах.

Мета курсу: формування у студентів соціологічного погляду на соціальну реальність; наукового підходу до закономірностей розвитку і функціонування різних утворень (систем, інститутів) у суспільстві; практичних навичок дослідження соціальних явищ і процесів, використання отриманих знань у професійній діяльності.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язковий освітній компонент «Соціологія» базується на знаннях таких дисциплін як «Історія України», «Математика», «Інформатика», «Громадянська освіта», «Правознавство», які вивчались у середній школі, та «Вступ до спеціальності», «Інформаційні системи і технології», «Економічна теорія», які вивчаються паралельно.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D7 «ТОРГІВЛЯ»

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких та торговельних структур.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ»

Змістовий модуль 1.

Тема 1.1. Соціологія як наука про суспільство. Предмет і функції соціології.

Тема 1.2. Виникнення і становлення соціології як самостійної науки. Основні парадигми сучасної соціології.

Тема 1.3. Суспільство як цілісна система.

Тема 1.4. Актуальні проблеми альтернативної соціології. Взаємозв'язок суспільства і природи.

Тема 1.5. Соціальна структура і соціальні процеси суспільства.

Змістовий модуль 2.

Тема 2.1. Спеціальні соціологічні теорії.

Тема 2.1. Галузеві соціологічні теорії.

Тема 2.3. Методологія і методика соціологічних досліджень.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Змістовий модуль 1</i>								
Тема 1. Соціологія як наука про суспільство. Предмет і функції соціології	16	2	4	10				
Тема 2. Виникнення і становлення соціології як самостійної науки. Основні парадигми сучасної соціології	16	2	2	12				
Тема 3. Суспільство як цілісна система	7	1	1	5				
Тема 4. Актуальні проблеми альтернативної соціології. Взаємозв'язок суспільства і природи.	7	1	1	5				
Тема 5. Соціальна структура і соціальні процеси суспільства	18	2	4	12				
Разом за змістовий модуль 1	64	8	12	44	70	2	2	66
<i>Змістовий модуль 2</i>								
Тема 5. Спеціальні соціологічні теорії	18	2	6	10				
Тема 6. Галузеві соціологічні теорії	18	2	4	12				
Тема 7. Методологія і методика соціологічних досліджень	20	2	6	12				
Разом за змістовий модуль 2	56	6	16	34	50	2	2	46
Усього годин	120	14	28	78	120	4	4	112

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, ср – самостійна робота студентів.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль I</i>	
1.1. Соціологія як наука про суспільство. Предмет і функції соціології. Опис навчальної дисципліни: цілей, змісту, очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Принципи академічної доброчесності. Дискусії про предмет соціології, місце і роль теоретичної соціології в її предметному полі. Функції, закони та категорії соціологічної науки. Соціологія в системі суспільних та гуманітарних наук.	2
1.2. Виникнення і становлення соціології як самостійної науки. Основні парадигми сучасної соціології. Виникнення та основні етапи розвитку соціології. Початок теоретичної соціології як окремої науки (перша половина XIX ст.). Огюст Конт – засновник нової науки соціології. Еволюціоністська соціологія Г.Спенсера. Матеріалістична соціологія К.Маркса. Соціологічна концепція Е.Дюркгейма. М.Вебер і його соціологічна доктрина. Сучасні соціологічні концепції (емпірична соціологія, функціоналістська соціологія, конфліктологічні теорії, символічний інтеракціонізм, феноменологічна соціологія).	2
1.3. Суспільство як цілісна система. Соціологічні уявлення про суспільство. Поняття суспільства і системи. Соціальна система суспільства. Порівняльна характеристика різних типів суспільства. Обриси сучасного суспільства з точки зору його ключових характеристик: макдональдизоване суспільство, суспільство ризику, мережеве суспільство. Поняття «соціальний інститут», види і функції соціальних інститутів. Типологізація суспільств. Теорія соціальної стратифікації. Соціальна мобільність, її види та особливості у воєнний час.	1
1.4. Актуальні проблеми альтернативної соціології. Соціологічні уявлення про альтернативну соціологію. Взаємозв'язок суспільства і природи. Глобалістика і соціальна екологія: становлення і розвиток.	1
1.5. Соціальна структура і соціальні процеси суспільства. Поняття соціальної структури суспільства. Структурні елементи суспільної системи. Соціальні підсистеми, їх елементи і взаємодія. Соціальний процес та соціальний рух. Соціальне відтворення і трансформація. Соціальний прогрес і регрес, соціальний контроль: критерії і тенденції. Соціальний зв'язок, його внутрішня побудова й регуляція.	2
Разом за змістовий модуль 1	8

<i>Змістовий модуль 2</i>	
2.1. Спеціальні соціологічні теорії. Особистість у системі соціальних зв'язків. Соціальна складова особистості. Предмет соціології сім'ї. Предметна сутність соціології молоді. Предметна сутність соціології конфлікту. Війна як вид соціального конфлікту.	2
2.2. Галузеві соціологічні теорії. Предмет соціології культури. Предмет і галузь досліджень соціології політики. Політика, політичні інститути, політична культура. Суть та зміст економічної соціології. Предметна сутність соціології менеджменту. Предмет соціології війни та екзистенціальна соціологія. Предмет, структура та функції соціології освіти. Предмет соціології виховання.	2
2.3. Методологія і методика соціологічних досліджень. Сутність, види та складові соціологічних досліджень. Методи проведення соціологічних досліджень. Програма соціологічного дослідження, зміст методологічного та методичного розділів.	2
Разом за змістовий модуль 2	6
Всього	14

7.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i>		
1	Соціологія як наука про суспільство. Предмет і функції соціології. Поняття соціології, її об'єкт і предмет. Функції, закони та категорії соціологічної науки. Місія соціології у сучасному світі. Поняття мікро- та макросоціології. Соціологія в системі суспільних наук. Ознайомлення з основними підходами до розуміння місії соціології; осмислення феномену соціологічної уяви як необхідної компетентності для менеджерів.	4
2	Виникнення і становлення соціології як самостійної науки. Основні парадигми сучасної соціології. Виникнення соціології як окремої науки. Позитивізм і натуралізм у соціології. Французька та німецька соціологічні школи. Індустріальна соціологія. Погляди сучасних американських соціологів. Основні парадигми сучасної соціології.	2
3	Суспільство як цілісна система. Сутність поняття «суспільство», ознаки суспільства, його типи. Характеристика таких видів сучасного суспільства як макдональдизоване суспільство, суспільство ризику, мережеве суспільство. Компоненти суспільства як соціальної системи. Характерні риси й особливості суспільства. Теорія соціальної стратифікації. Критерії соціальної стратифікації. Особливості феномену соціальної нерівності, формування обізнаності щодо	1

	нерівності, стратифікації та мобільності в українському суспільстві,	
4	Актуальні проблеми альтернативної соціології. Співвідношення понять «суспільство» і «природа» в позитивістській та класичній соціології. Сутність нової екологічної парадигми. Порівняння домінуючої соціальної парадигми і нової екологічної парадигми. Прояви глобальної екологічної кризи сучасності.	1
5	Соціальна структура і соціальні процеси суспільства. Співвідношення понять «соціальна структура» і «соціально-класова структура». Моделі соціальної структури суспільства. Основні елементи соціальної структури українського суспільства, їх характерні риси і тенденції розвитку.	4
Разом за змістовий модуль 1		12
<i>Змістовий модуль 2</i>		
6	Спеціальні соціологічні теорії. Соціальна спрямованість особистості у сучасному суспільстві. Соціальна сутність та основні функції сім'ї. Шлюб та сім'я як об'єкт соціологічного дослідження. Молодь у соціальній структурі суспільства. Соціально-професійна орієнтація молоді. Конфлікти у сучасному суспільстві.	6
7	Галузеві соціологічні теорії. Поняття культури, основні її елементи, їх різновиди, фактори формування, взаємозв'язок. Політика як вираз соціальної взаємодії, структура та функції політики. Об'єкт і предмет економічної соціології. Соціологічна інтерпретація релігії, її місце й роль у суспільстві. Структура релігійної організації. Предмет та функції соціології освіти. Девіантна поведінка молоді. Специфіка соціальних девіацій у сучасному українському суспільстві, їх причини.	4
8	Методологія і методика соціологічних досліджень. Розробка програми соціологічного дослідження. Розробка інструментарію, збір і обробка соціологічної інформації.	6
Разом за змістовий модуль 2		16
Всього		28

7.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i>		
1	Соціологія як наука про суспільство. Предмет і функції соціології. Методологічні підходи до соціологічного вивчення суспільства. Наукові дискусії про предмет соціології. Роль соціології у вирішенні різних соціальних проблем.	10
2	Виникнення і становлення соціології як самостійної науки.	12

	Основні парадигми сучасної соціології. Становлення і розвиток соціального знання стародавнього світу. Соціальне значення епохи Середньовіччя. Особливості соціологічної думки XVII – початку XIX ст. Соціологічна думка в Україні (кінець XIX – поч. XX ст.).	
3	Суспільство як цілісна система. Системний аналіз суспільства в історії соціології. Середній клас і маргінальні верстви. Теорія соціальної стратифікації. Основні історичні типи соціальної стратифікації. Системний підхід до аналізу суспільства. Соціальна нерівність та причини її виникнення. Рівність та нерівність як проблема теоретичної соціології. Значення соціальної мобільності в суспільстві. Соціальний статус і соціальна роль. Аналіз чинників традиційного й індустріального суспільств, їх сутність і відмінності. Функції соціальних інститутів, їх класифікація.	5
4	Сутність та характеристика глобальних екологічних проблем. Розвиток соціально-екологічних поглядів. Формування соціології екології як галузі знання. Екологічна свідомість і екологічна поведінка індивідів у суспільстві. Формування різноманітних екологічних субкультур. Екологічна освіта – свідомий і планомірний розвиток знань про навколишнє природне середовище. Екологічна політика – соціальна діяльність, спрямована на забезпечення економічних, соціальних і культурних умов, необхідних для гармонійного буття, збереження і відтворення навколишнього середовища.	5
5	Соціальна структура і соціальні процеси суспільства. Концепції та теорії розвитку суспільства. Соціальна структура суспільства. Зміни й основні тенденції розвитку соціальної структури українського суспільства на сучасному етапі. Сутність і мотиви соціальної дії. Протиріччя розвитку сучасного суспільства. Місце і роль соціальних спільнот у розвитку суспільства.	12
Разом за змістовий модуль 1		44
<i>Змістовий модуль 2</i>		
6	Спеціальні соціологічні теорії. Поняття особистості у соціології. Критерії типізації особистості, механізм її соціалізації. Фази та фактори соціалізації. Девіантна поведінка особистості. Соціологічна природа конфлікту, соціологічні методи вивчення конфліктів, у тому числі і воєнних. Перспективи та тенденції розвитку сучасної сім'ї. Особливості, які відрізняють молодь від інших верств соціальної структури суспільства. Що таке булінг, як його розпізнати та як діяти сторонам конфлікту.	10
7	Галузеві соціологічні теорії. Методологічні підходи	12

	соціологічного аналізу культури. Субкультура, функції культури. Проблеми культурного відродження в Україні. Сутність і функції економічної культури, роль у формуванні соціально-економічних відносин, її особливості. Взаємовідносини політики з іншими сферами суспільства. Особливості соціально-політичного розвитку України на сучасному етапі. Політична структура суспільства. Мотиви соціально-політичної поведінки. Взаємодія економічної та соціальної сфер, механізм регулювання. Теоретико-методологічні аспекти економічної соціології. Релігія як соціокультурний інститут, функції релігії в суспільстві. Проблеми секуляризації. Види релігій, їх еволюція. Особливості соціологічного вивчення релігії. Релігійна ситуація в Україні. Політика в сфері релігії. Основні ступені і форми освіти. Соціологія особистості студента.	
8	Методологія і методика соціологічних досліджень. Аналіз документів як джерело первинної соціологічної інформації. Спостереження, його призначення. Соціологічний експеримент, його особливості. Опитування, його види. Соціометрія. Проведення віртуального соцдослідження у реальному житті (ІНДЗ).	12
Разом за змістовий модуль 2		34
Всього годин		78

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на підготовку до практичних занять та виконання індивідуального завдання.

7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Соціологія – наукове знання про суспільство.
2. Соціологія в Україні.
3. Людина – соціальне явище.
4. Особистість і проблеми соціалізації.
5. Соціальна поведінка і соціальний контроль.
6. Методологічні підходи до аналізу суспільства.
7. Соціалізація – стрижень соціального життя.
8. Основні напрями соціологічних досліджень у молодіжному середовищі.
9. Проблеми соціального розвитку сучасної соціології.
10. Роль праці у регуляції суспільних відносин.
11. Соціальні резерви виробництва. Діагностика і соціальне проектування в трудовому колективі.
12. Політика як суспільне явище.
13. Політична система сучасної України.

14. Демократія як одна із форм правління політичної і соціальної організації суспільства.

15. Соціальні інтереси в політиці.

16. Соціальні конфлікти.

17. Загальнокультурні цінності і національні інтереси.

18. Специфіка молодіжної культури.

19. Національні особливості розвитку культури в Україні.

20. Становлення і розвиток соціології освіти.

21. Соціологія особистості студента.

22. Роль освіти у житті суспільства.

23. Роль опитування в соціологічному дослідженні.

24. Спостереження – метод емпіричного дослідження.

25. Соціальний експеримент як спосіб одержання інформації.

26. Сутність соціального розвитку.

27. Громадянське суспільство і політика.

28. Глобалістика і соціальна екологія: становлення і розвиток.

29. Сім'я як важливий соціальний феномен.

30. Аналіз емпіричної інформації соціологічного дослідження.

31. Українське суспільство: моніторинг екологічної безпеки агросфери під час воєнного стану.

32. Соціально-психологічне забезпечення управлінської діяльності.

33. Соціологія вільного часу та дозвілля.

34. Гендерні дослідження в соціології.

35. Соціологія та розвиток людських ресурсів.

36. Мережевий підхід в соціології: теорія і практика.

37. Актуальні питання в соціоекології.

38. Соціологія довіри в суспільстві ризику.

Форми індивідуального завдання: індивідуальне завдання полягає у проведенні віртуального соціологічного дослідження в реальному суспільстві з різноманітних проблем повсякденного життя та соціальних відносин.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних завдань – індивідуальних та в групах; конференцій; ділових та рольових ігор, мозкового штурму, освітнього квесту, круглих столів, портфоліо, виконання колективних та монопроектів, дебатів, кола ідей.

Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел літератури; інформації з інтернет-сайтів; відеоматеріалів в YouTube за відповідними темами, посилання на які розміщені в системі Moodle.

У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного, модульного та підсумкового контролю.

Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з дисципліни «Соціологія» включає методи усного контролю (опитування під час практичних занять, співбесіди за матеріалами опрацювання тем самостійної роботи, підготовки презентацій за темами, що пропонуються у методичних вказівках); методи письмового і тестового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних і практичних занять та має на меті перевірку рівня підготовленості студента з програмних тем, а також виконання конкретних завдань. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі.

Рубіжний (модульний) контроль проводиться по завершенню вивчення змістового модуля у вигляді тестування або теоретичної контрольної роботи та передбачає виявлення рівня опанування студентом матеріалу змістового модуля й умінь застосувати теоретичні знання для вирішення практичної ситуації.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал обліку успішності академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані практичні роботи, командні проєкти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де БПК – бали з поточного контролю;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок;

k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «залік»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляються в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Максимально можлива кількість балів	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал
залік	30	30	40	-	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов’язковим повторним вивченням	

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint.
2. Законодавчо-нормативні акти.
3. Зразки текстів щодо оформлення методичного інструментарію та програми конкретно-соціологічного дослідження.

Технічні засоби:

1. ПК.
2. Принтер.
3. Мультимедійне обладнання.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Горлач Н., Кремень В., Волович В., Жиленкова І., Романенко М. Соціологія: підручник. К.: ЦНЛ, 2019. 808 с.
2. Горпинич О. В., Клименко О. Ю., Москаленко Л. М., Труш М. С., Ятченко В. Ф. Соціологія: навчальний посібник для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію». Київ : ДУТ, 2019. 235 с.
3. Романенко М., Сюй Цюань Яо. Соціологія: навчальний посібник для студентів. Київ: ЦНЛ, 2019. 808 с.
4. Штомпка П. Соціологія. Аналіз суспільства. Львів: Колір ПРО, 2020. 800 с.
5. Хахула Л. П., Биба В. А., Хахула Б. В. Практикум із соціології для студентів економічного факультету освітнього рівня (ОР) «Бакалавр» усіх форм навчання. Біла Церква, 2020. 25 с.
6. Хахула Л.П., Хахула Б.В. Методологія і методика соціологічного дослідження. Методичні вказівки для студентів економічного факультету освітнього ступеня «Бакалавр» усіх форм навчання. Біла Церква, 2020. 63 с.
7. Фурман А., В. Біскуп В., О. Морщакова О. Загальна соціологія. Хрестоматія. Ліра-К. 2019. 354 с.

Додаткова література

1. Петренко-Лисак А. О., Чепак В. В. Галузеві соціології в умовах глобальних змін і суспільних трансформацій: навч. посібник, 2017. 308 с.
2. Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П. Психологія конфлікту: навч. посібник. 2019. 304 с.
3. Загальна соціологія: [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А. В. Фурман, В. С. Біскуп, О. С. Морщакова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 354 с.

4. Батаєва К., Бурлачук В., Степаненко В. Історія української соціології : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2018. 392 с.
5. Малиш Л. Три покоління українців у стратифікаційних ієрархіях: порівняльна перспектива. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2021. № 3. С. 21-36.
6. Марценюк Т. Гендерна рівність та недискримінація на практиці. Видавництво Комора, 2021. 176 с.
7. Пилипенко В. Є. Українська соціологія сьогодні: дослідження основних сфер життєдіяльності суспільства. Львів: ЗУКЦ, 2012. 326 с.
8. Симончук О. Соціально-статусні самооцінки українців: зміни в часі (2009–2019). *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2021. № 1. С. 5-24.
9. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір. К.: Ін-т соціології НАН України, 2017. 198 с.
10. Спеціальні та галузеві соціології : навч. посібник. / Л. Д. Климаська та ін. / за заг. ред. В. М. Пічі. Львів : Новий світ-2000, 2020. 422 с.
11. Соціологічний аналіз сучасних соціокультурних процесів: колективна монографія / наук. ред. В. В. Танчер. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2017. 287 с.
12. Соціологічні та політологічні студії: підручник для студентів вищих закладів освіти / за ред. проф. А. С. Лобанової. 2019. 520 с.
13. Танчер В. Колізія культурних ідентичностей у полікультурному суспільстві. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2019. № 4. С. 106-117.
14. Ручка А., Танчер В., Шевель І. Класичні та неокласичні соціологічні теорії (короткий виклад). Житомир: Вид-во Рута, 2016. 104 с.
15. Ручка А. Динаміка ціннісних пріоритетів населення України за останні три десятиліття (1991–2020 рр.). *Українське суспільство: моніторинг соціальних змін*. 2020. Випуск 7. С. 69-77.
16. Українське суспільство: моніторинг соціальних змін. Випуск 3 (17) / Головні редактори д. екон. н. В. М. Ворона, д. соціол. н. М. О. Шульга. Київ: Інститут соціології НАН України, 2016. 550 с.
17. Черниш Н.Й. Соціологічні аспекти дослідження взаємозв'язку глобалізації та пандемії Covid-19. *Український Соціум*. 2020, № 4 (75). С. 9-16.
18. Хахула Л.П. Особливості сучасного соціального розвитку організації. *Суспільство, наука, освіта: актуальні дослідження, теорія та практика: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Біла Церква, 23-24 листопада 2023 року)*. Білоцерківський інститут економіки та управління Університету «Україна». Біла Церква, 2023. С. 112-114.

Інформаційні ресурси:

1. <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia> - Результати соціологічних досліджень Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова.
2. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державна служба статистики України.